

ข่าว -- งานฉลองครบรอบ 20 ปี
แผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ
(GMS 20th year anniversary)
14 กันยายน 2555 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะรัฐมนตรีประจำแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (Greater Mekong Subregion: GMS) ของไทย ได้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมงานฉลองครบรอบ 20 ปีของความร่วมมือแผนงาน GMS ในวันที่ 14 กันยายน 2555 ณ สำนักงานใหญ่ธนาคารพัฒนาเอเชีย กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ โดยมี H.E. Sok Chenda Sopheak (ซก เจนดา โซเพียะ) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ราชาอาณาจักรกัมพูชา H.E. Zheng Xiaosong (เจิ้ง เฉี่ยว ซ่ง) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง สาธารณรัฐประชาชนจีน H.E. Arkhom Tounalom (อาคม ตุนาลอม) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว H.E. U Set Aung (อู เซ็ต อ่อง) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจและการวางแผน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ H.E. Bui Quang Vinh (บุย กวาง วินท์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวางแผนและการลงทุน สาธารณรัฐเวียดนาม และ Mr. Stephen Groff รองประธานธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสจากประเทศสมาชิก และภาคีการพัฒนาทั้งในและนอกอนุภูมิภาค เข้าร่วมงานฉลองดังกล่าว อีกทั้ง ทาง ADB ยังได้เชิญ ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์ เลขาธิการการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) และ ดร.ซิงชัย หาญเจนลักษณ์ กรรมการบริหารบริษัทล็อกซเล่ย์จำกัด (มหาชน) ผู้บุกเบิกธุรกิจ 6 ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Business Forum: GMS-BF) ซึ่งทั้งสองท่านเป็นหนึ่งในกลุ่มผู้แทนฝ่ายไทยที่เป็นผู้ร่วมผลักดันและขับเคลื่อนแผนงาน GMS ตั้งแต่แรกเริ่มมาร่วมเป็นเกียรติและกล่าวสุนทรพจน์ในงานด้วย

แผนงาน GMS ประกอบด้วย ประเทศสมาชิก จำนวน 6 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว สาธารณรัฐประชาชนจีน สหภาพเมียนมาร์ ประเทศไทย และเวียดนาม โดยร่วมกับ ADB ได้เริ่มดำเนินงาน

ความร่วมมือแผนงาน GMS มาตั้งแต่ปี 2535 ซึ่งระยะเริ่มแรกเป็นจัดทำแผนแม่บทและกำหนดแนวทางการร่วมมือรายสาขา การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ การจัดทำแผนงาน/โครงการ และการจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยโครงการลงทุนของแผนงาน GMS ในระยะ 20 ปีที่ผ่านมา (สถานะ ณ เดือนกันยายน 2554) มีการลงทุนในโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานไปแล้ว 55 โครงการ รวมเป็นเงินลงทุน 14 พันล้านเหรียญ สรอ. ครอบคลุมโครงการสำคัญ อาทิ ถนน สนามบิน รถไฟ ไฟฟ้าพลังน้ำ และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว

GMS ถือได้ว่าเป็นอนุภูมิภาคที่มีศักยภาพสูง เนื่องจากภูมิศาสตร์ที่ตั้งที่อยู่ใจกลางของเอเชีย และมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 8 ในช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจเอเชีย แม้ช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจมีการปรับตัวลดลงแต่ยังสามารถขยายตัวได้เฉลี่ยร้อยละ 6.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทางเศรษฐกิจ (ปี 2553) ของสมาชิกรวมกันเท่ากับ 734.8 พันล้านเหรียญ สรอ. จากผลการพัฒนาที่ผ่านมาถือว่า GMS ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงอนุภูมิภาค ทั้งทางด้านการคมนาคมขนส่ง พลังงาน และโทรคมนาคม ซึ่งถือเป็นรากฐานของการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงระหว่างประเทศสมาชิกตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (เมียนมาร์-ไทย-ลาว-เวียดนาม) ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (ไทย-ลาว-จีน) และระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (เมียนมาร์-ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม) ดังจะเห็นได้จากมูลค่าการค้าภายในกลุ่ม GMS เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.79 ปริมาณการค้าชายแดนในภาพรวมมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นักท่องเที่ยวทั้งในและนอกภูมิภาคเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่ม GMS เพิ่มขึ้นถึง 20 เท่า เมื่อเทียบกับช่วงเริ่มดำเนินโครงการในปี 2535

ยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนงาน GMS ให้ความสำคัญในเรื่อง Competitiveness และ Community มากขึ้น รวมทั้งเรื่องโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงการผลิตทั้งในและนอกภูมิภาค การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การปรับปรุงและลดกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคสำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและร่วมมือทั้งทางด้านสาธารณสุข และการศึกษาเพื่อบรรเทาผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับความพยายามในการเพิ่มประสิทธิภาพของโครงข่ายคมนาคมเพื่อการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ นอกจากนี้ การเริ่มดำเนินงานตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกการขนส่งข้ามพรมแดน (Cross Border Transport Agreement: CBTA) เป็นข้อริเริ่มที่หากมีการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม จะก่อให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกและสามารถเปลี่ยนแปลงระบบโลจิสติกส์ของภูมิภาคได้อย่างมีนัยสำคัญ

งานฉลองครบรอบ 20 ปี จึงถือเป็นโอกาสสำคัญที่ประเทศสมาชิกได้ทบทวนความสำเร็จในช่วงที่ผ่านมา เพื่อเรียนรู้ที่จะพัฒนาความร่วมมือ และเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในกลุ่มเพื่อเผชิญกับความท้าทายที่มากขึ้นในอนาคต รวมถึงประเทศสมาชิกยังได้ใช้โอกาสนี้ร่วมหารือเพื่อเตรียมการประชุมระดับรัฐมนตรี 6 ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ 18 ซึ่งสาธารณรัฐประชาชนจีน จะเป็นเจ้าภาพจัดขึ้น ณ นครหนานหนิง มณฑลกว่างสี ระหว่างวันที่ 12-13 ธันวาคม 2555 ทั้งนี้ การจัดทำกรอบการลงทุนของภูมิภาค (Regional Investment Framework) เพื่อกำหนดโครงการลงทุนลำดับความสำคัญสูงของ GMS .ในระยะ 10 ปีข้างหน้าเป็นประเด็นสำคัญที่รัฐมนตรีแผนงาน GMS ของประเทศสมาชิกจะได้หารือในการประชุมดังกล่าวต่อไป

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) ได้ยกย่องแผนงาน GMS เป็นหัวใจหลักของการพัฒนาภูมิภาค โดยเห็นว่าในระยะต่อไปแผนงาน GMS จะต้องเร่งจัดทำกรอบการลงทุนของภูมิภาคเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเน้นย้ำว่ารัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับแผนงาน GMS โดยการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศให้สอดคล้องและได้ประโยชน์จากแผนงาน GMS ควบคู่ไปกับการมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ กัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมาร์ เพื่อลดช่องว่างในการพัฒนา โดยมีการให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาด้านซอฟต์แวร์อื่นๆ รวมถึงการมีบทบาทในการร่วมพัฒนาฐานการลงทุนที่สำคัญในอนุภูมิภาค อาทิ ท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวาย ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะส่งผลช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของภูมิภาค และเชื่อมโยงประเทศ GMS ให้มีบทบาทในโซ่การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ในขณะที่ภาคเอกชนไทยจะได้ประโยชน์ใน

การลดต้นทุนโลจิสติกส์ การขยายเครือข่ายธุรกิจและเครือข่ายการผลิต ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถของไทยในการเชื่อมโยงเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและตลาดโลก

ในโอกาสนี้ ผู้บุกเบิกแผนงาน GMS จากประเทศไทยทั้งสองท่าน คือ ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์ ได้กล่าวชื่นชมแผนงาน GMS และเห็นว่าประเด็นสำคัญที่แผนงาน GMS ควรเร่งดำเนินการในระยะต่อไป ได้แก่ การพัฒนาภาคเกษตรทั้งในด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มและการขยายผลผลิตภาพการผลิต (productivity) การเชื่อมโยงโครงข่ายสายส่งเพื่อการซื้อขายไฟฟ้า แนวทางการดำเนินงานในเรื่องพืชพลังงาน รวมถึงการเพิ่มบทบาทของแผนงาน GMS ในกรอบอาเซียน ซึ่งควรเน้นในเรื่องการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบ ในขณะเดียวกันการเพิ่มบทบาทของเวทีระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศในการดำเนินงานแผนงาน GMS โดยเฉพาะอย่างยิ่ง UNCTAD ยินดีให้ความช่วยเหลือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องการค้า กระบวนการศุลกากร และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แก่ GMS เนื่องจากมีเครือข่าย (Visual Institute) เชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยทั่วโลก ในขณะที่ ดร.ชิงชัย หาญเจนลักษณ์ ได้ขอให้ ADB ให้ความสำคัญกับภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง ผลักดันในเรื่องโลจิสติกส์และการพัฒนาซอฟต์แวร์ และช่วยเสริมสร้างศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศสมาชิกเพื่อให้เป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคต่อไป
